

The **EEAG** Report

on the European Economy

2008



EUROPE IN A GLOBALISED WORLD

ECONOMIC OUTLOOK

THE FALLING DOLLAR

GLOBALISATION AND JOBS

GLOBALISATION AND INDUSTRIAL POLICY

GLOBAL WARMING



Ledamöter i EEAG

- Lars Calmfors, Stockholms universitet (ordförande)
- Giancarlo Corsetti, European Institute, Florens
- Michael Devereux, University of Oxford
- Gilles Saint-Paul, University of Toulouse (vice ordförande)
- Hans-Werner Sinn, University of Munich och CESifo
- Jan-Egbert Sturm, ETH Zürich
- Xavier Vives, IESE Business School och UPF, Barcelona

**The european economy:
Macroeconomic outlook
and policy**

Prognos för USA

- Förhållandevis optimistisk
- BNP-tillväxten faller från 2,2 procent förra året till 1,7 procent i år
- 16 procents fall i huspriser mellan 2007 och 2008
- Privat konsumtion växer med 1,8 procent i år
- Mindre fall i bostadspriser än i Sverige och Finland i början av 1990-talet
- Mer robust ekonomi
- Penning- och finanspolitiska stimulanser

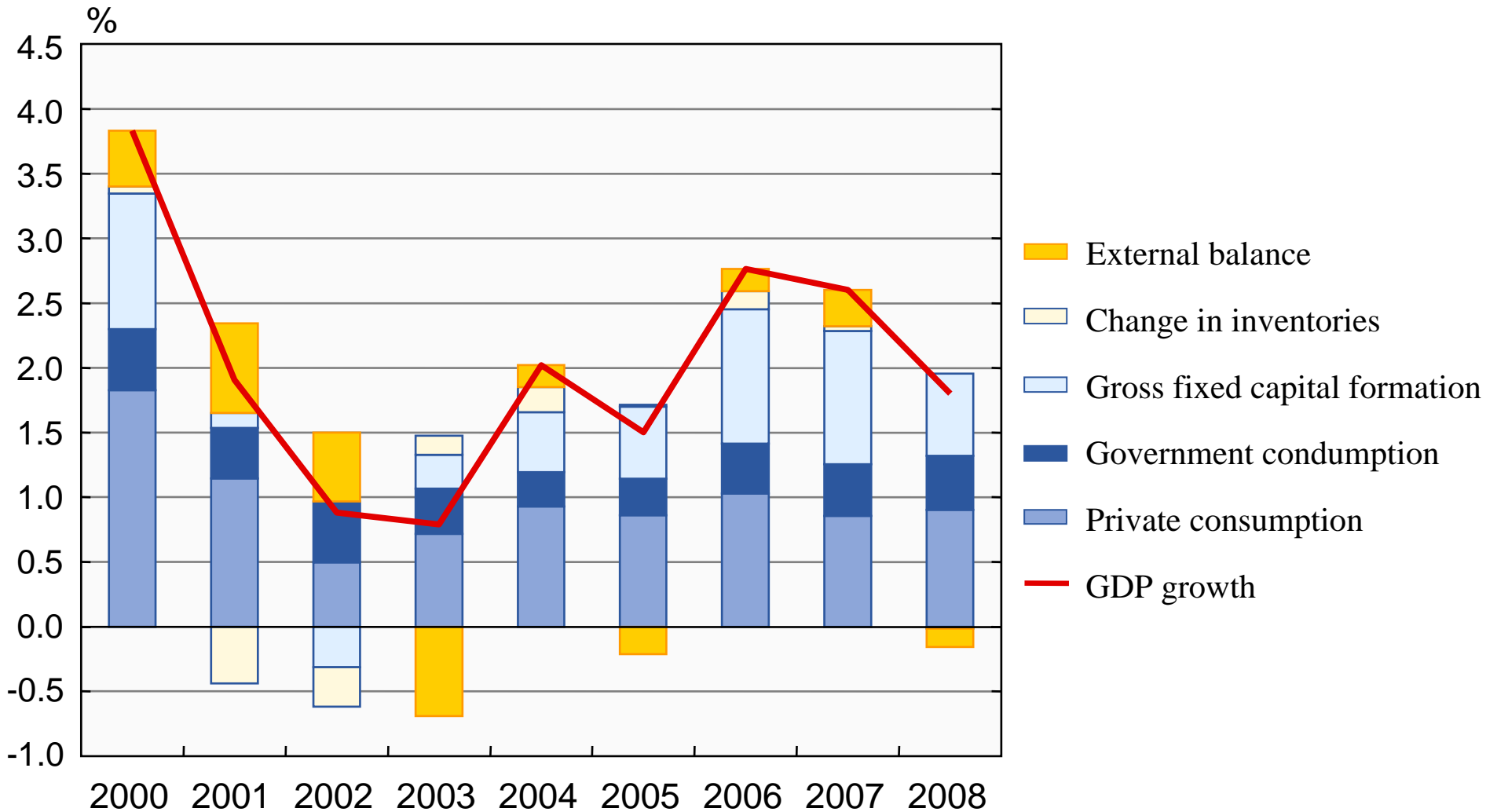
Key forecast figures for the euro area

	2006	2007	2008
	Percentage change over previous year		
Real gross domestic product	2.8	2.6	1.8
Private consumption	1.8	1.5	1.6
Government consumption	1.9	2.0	2.1
Gross fixed capital formation	4.9	4.8	2.9
Net exports ^{a)}	0.2	0.3	-0.1
Consumer prices ^{b)}	2.2	2.1	2.4
	Percentage of nominal gross domestic product		
Government fiscal balance ^{c)}	-1.5	-0.8	-0.9
	Percentage of labour force		
Unemployment rate ^{d)}	8.2	7.4	7.2
^{a)} Contribution to change in real GDP (percentage of real GDP in previous year). – ^{b)} Harmonised consumer price index (HCPD). – ^{c)} 2007 and 2008: forecasts of the European Commission. – ^{d)} Standardised unemployment rate.			

Source: Eurostat; 2007 and 2008: forecasts by the EEAG.

Fig. 1.27a

Contribution to GDP growth in the euro area^{a)}

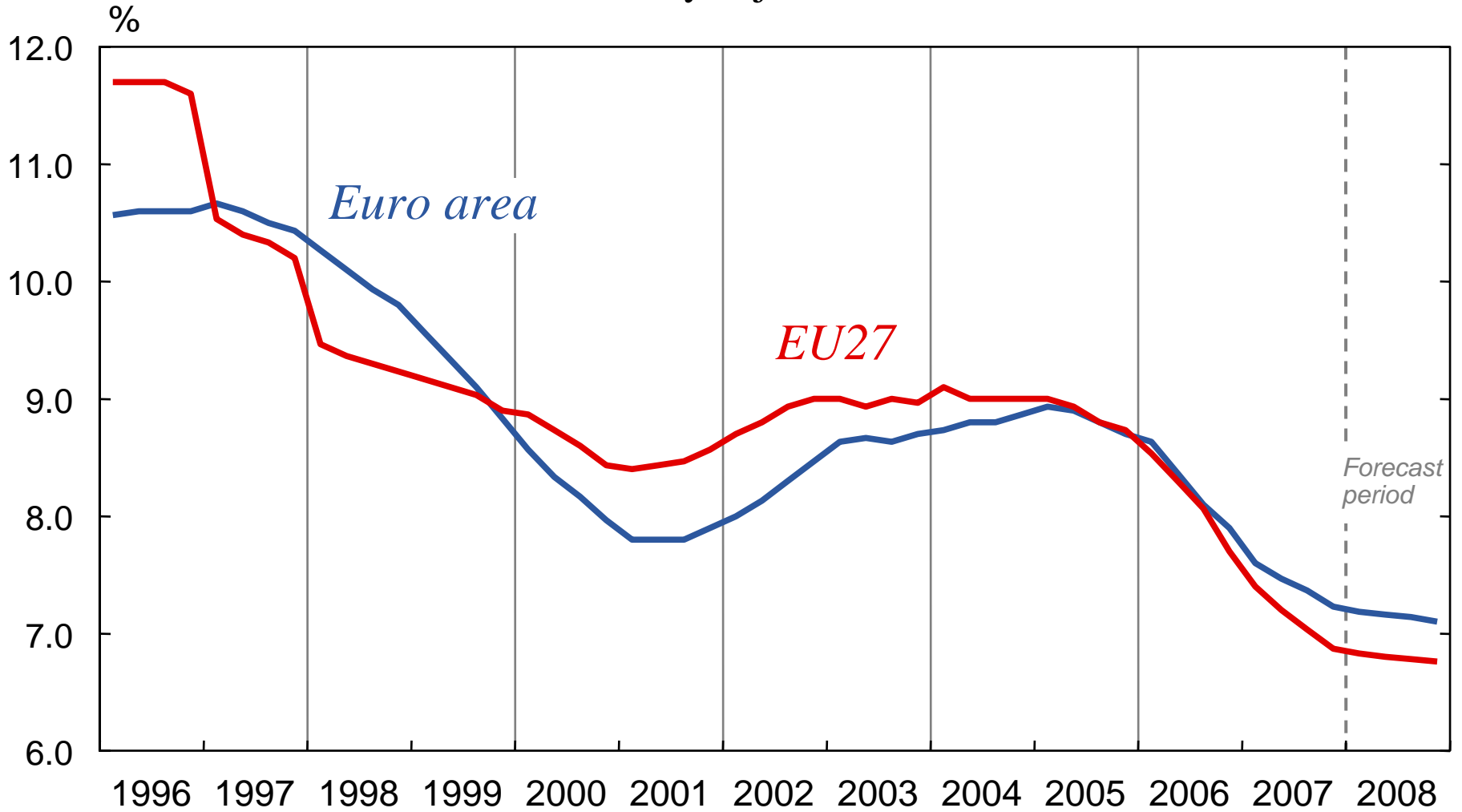


a) Real GDP at market prices (prices of the previous year).

Fig. 1.28

Unemployment rate in the euro area and the EU27

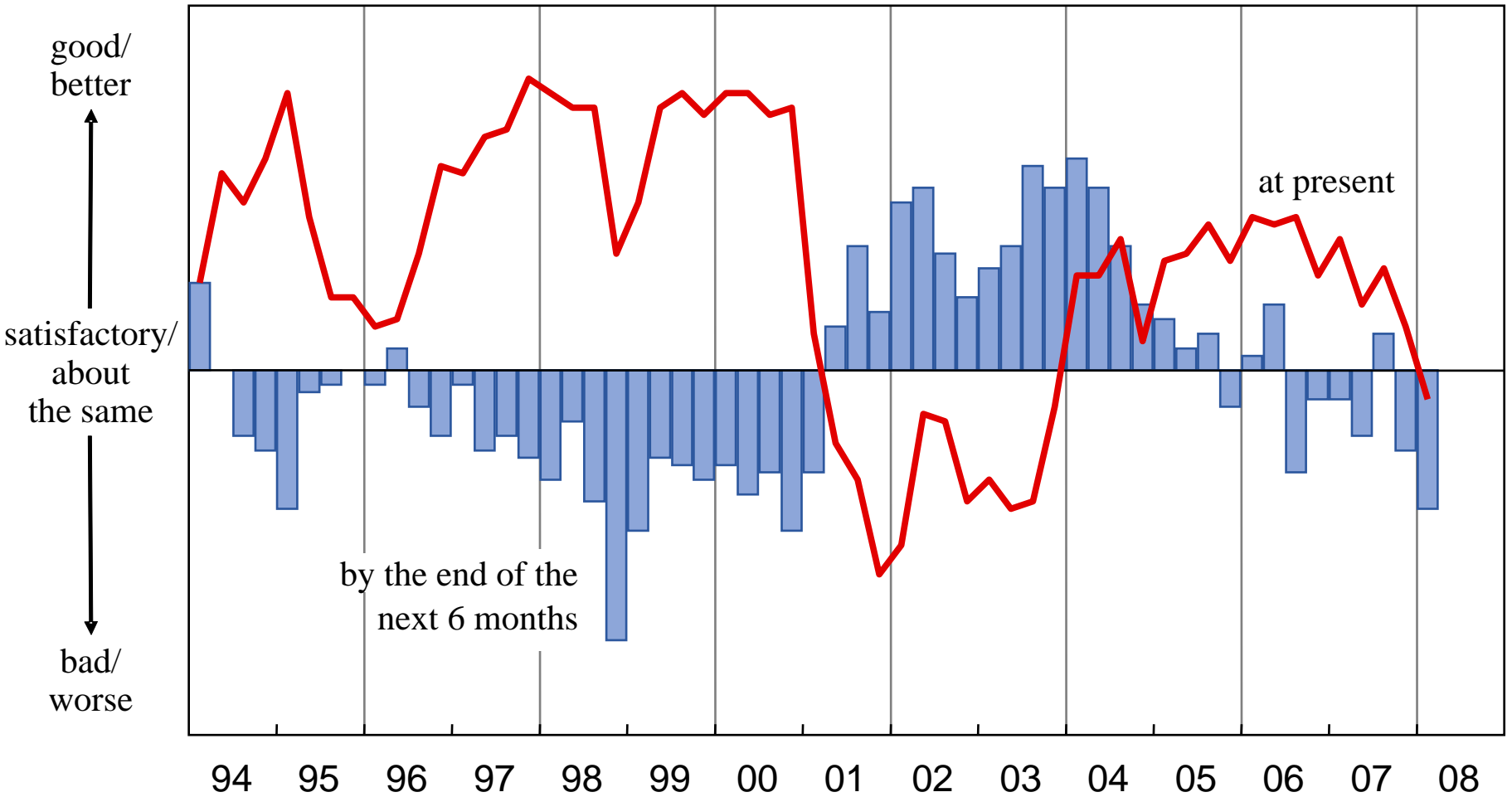
Seasonally adjusted data



Sources: Eurostat; Ifo Institute calculations and forecast.

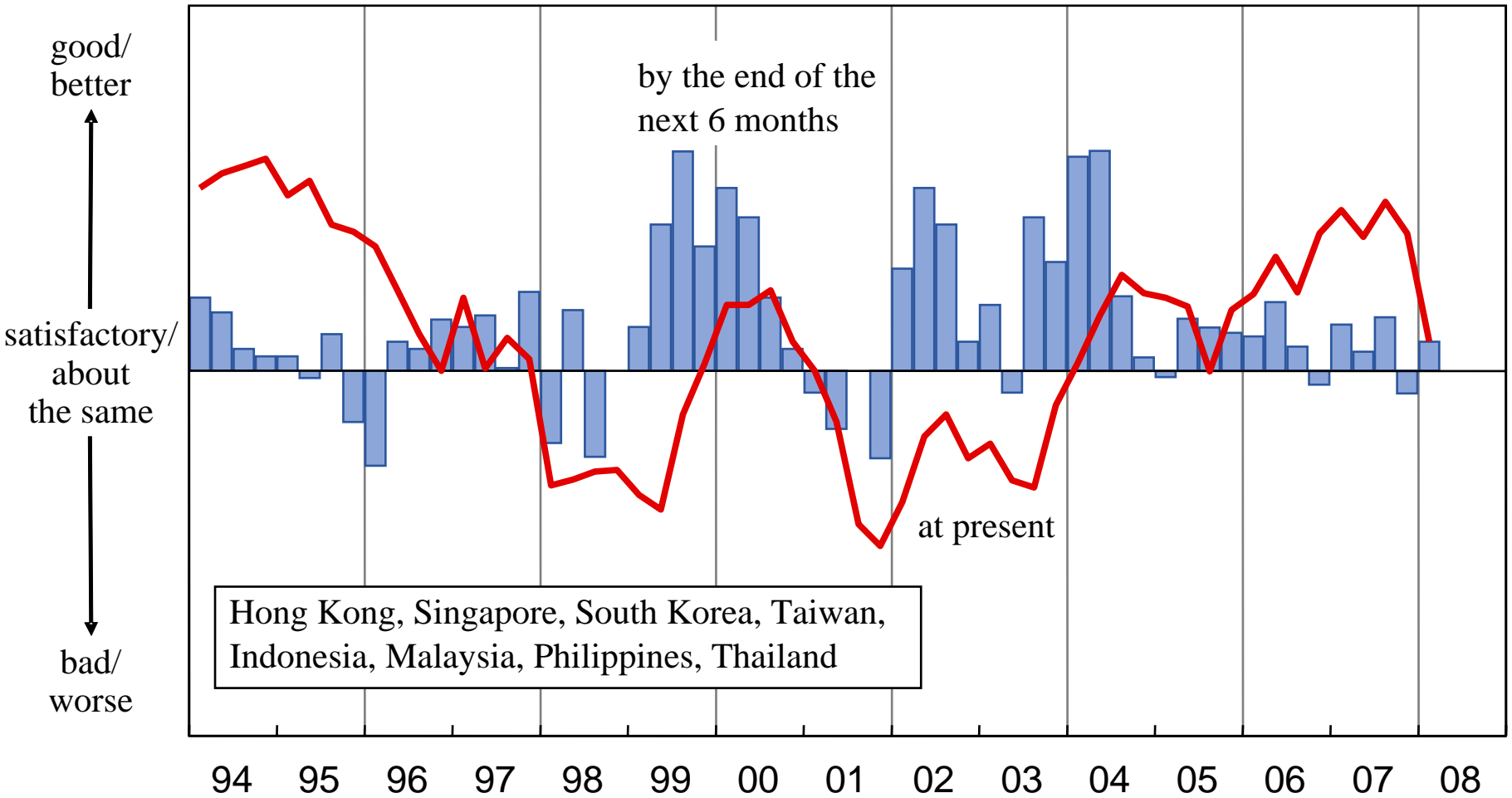
USA

Economic situation



ASEAN and East Asian NICs

Economic situation



Source: Ifo World Economic Survey (WES) I/2008.

European Union (15)

Economic situation

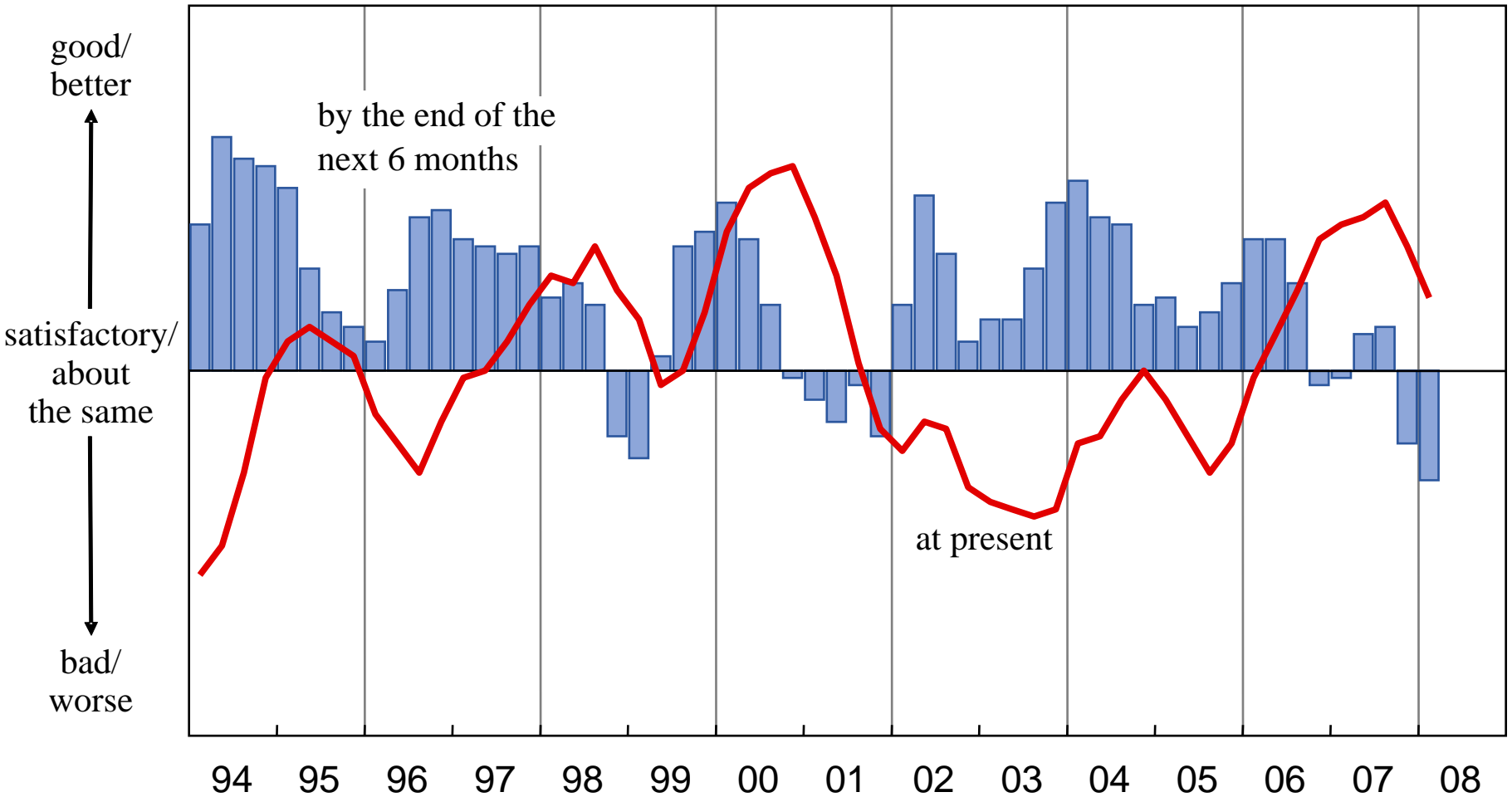
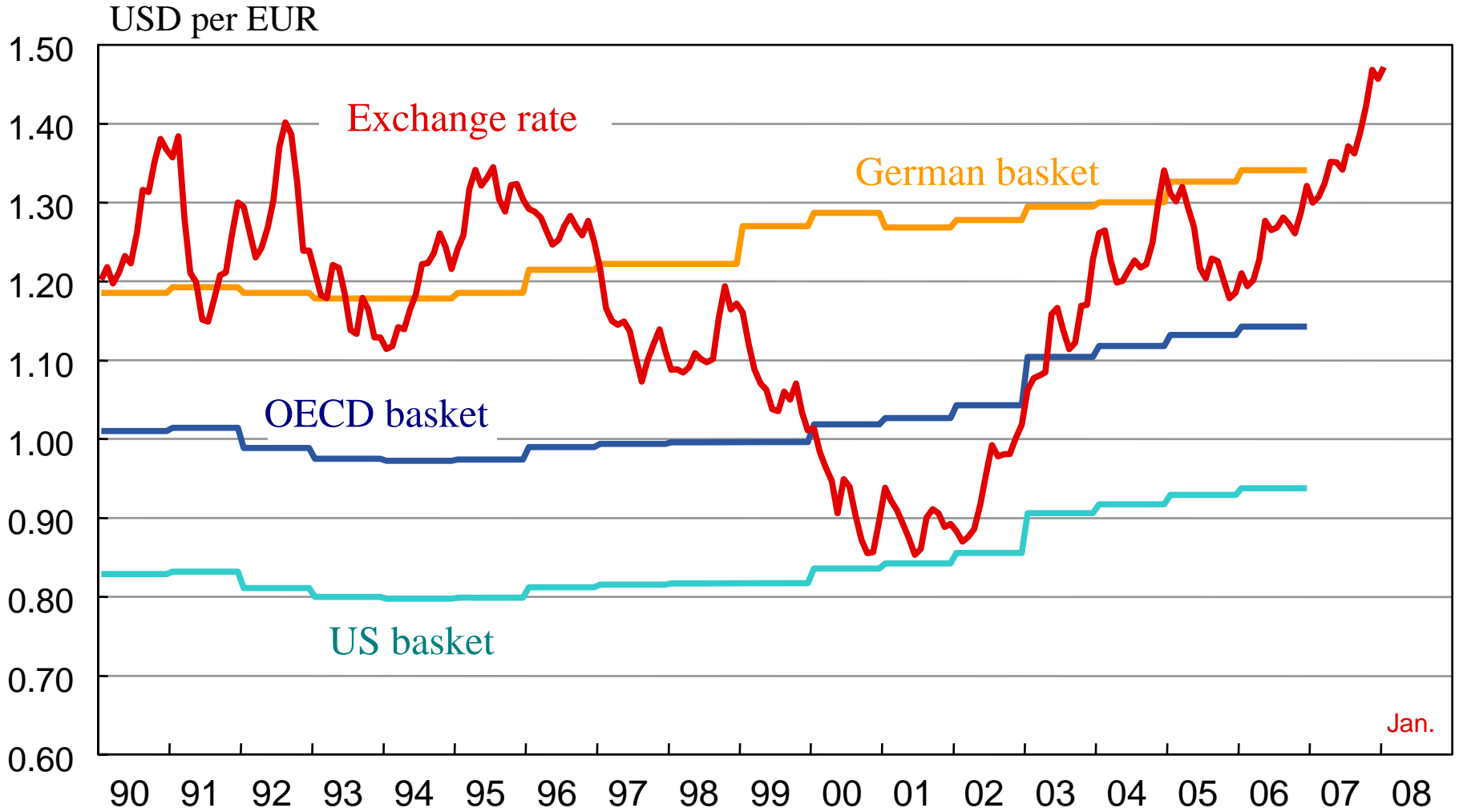


Fig. 1.5

Exchange rates of the euro and PPPs



a) The exchange rate is based on monthly data, while PPPs are given at an annual frequency. Different PPPs are computed with respect to the different consumption baskets in the United States, the OECD and Germany. See footnote 8, Chapter 1, EEAG (2005).

Sources: European Central Bank, Federal Statistical Office, OECD and calculations by the Ifo Institute.

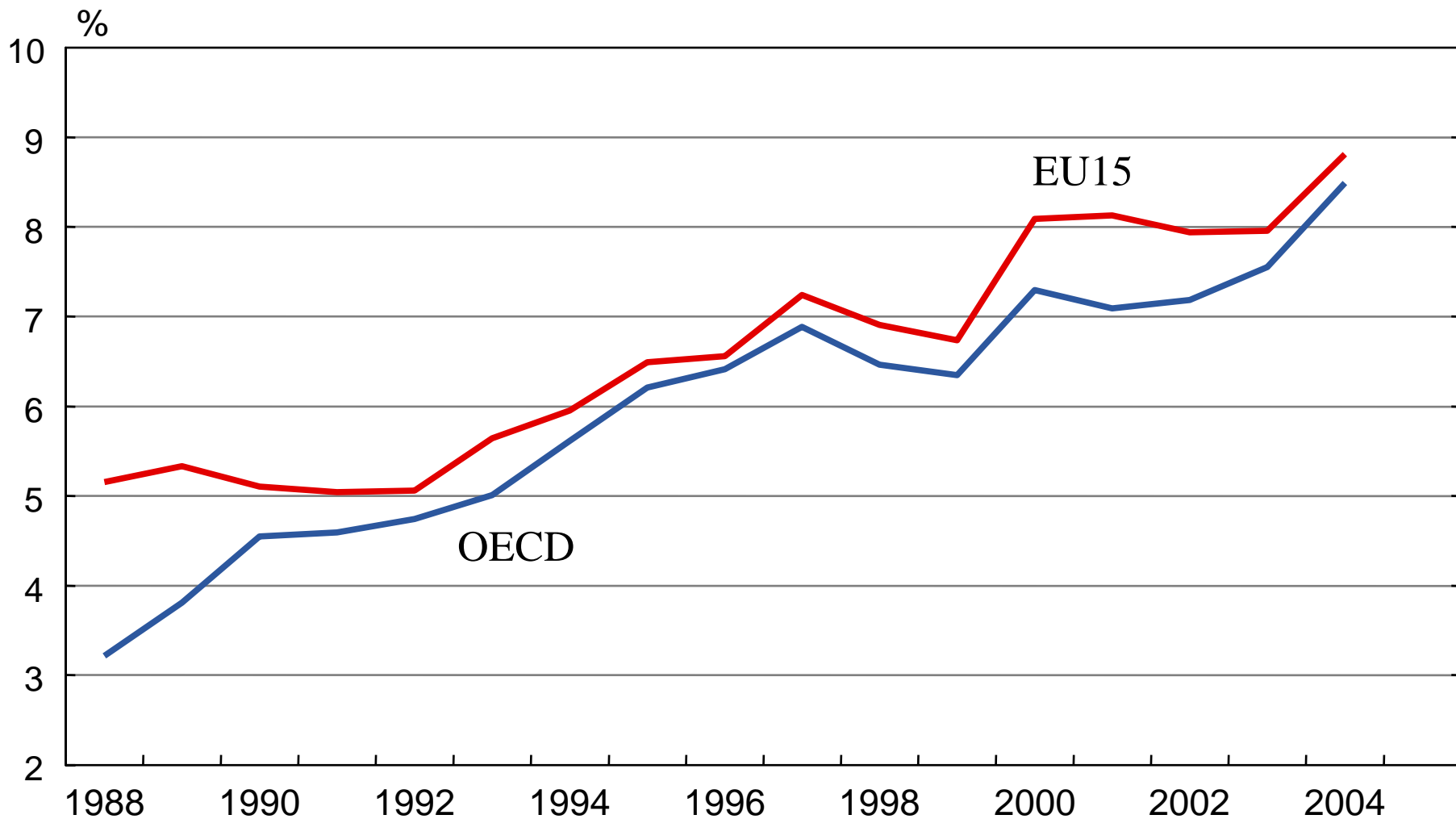
*The Effects of Globalisation
on Western European Jobs:
Curse or Blessing?*

Vårt budskap

- **Standardargument:** Globaliseringen leder till arbetslöshet med stela arbetsmarknader
- **Vårt budskap:** Globaliseringen gör arbetsmarknaderna mer flexibla
 - Osannolikt med negativa effekter på sysselsättningen
 - Mer sannolikt med positiva effekter på sysselsättningen
- **Den ekonomisk-politiska utmaningen** är inte att försvara sysselsättningen utan att fördela vinsterna av globaliseringen på ett sätt som uppfattas som rättvist

Fig. 3.2

Trade-to-GDP ratios vis-à-vis low-wage economies

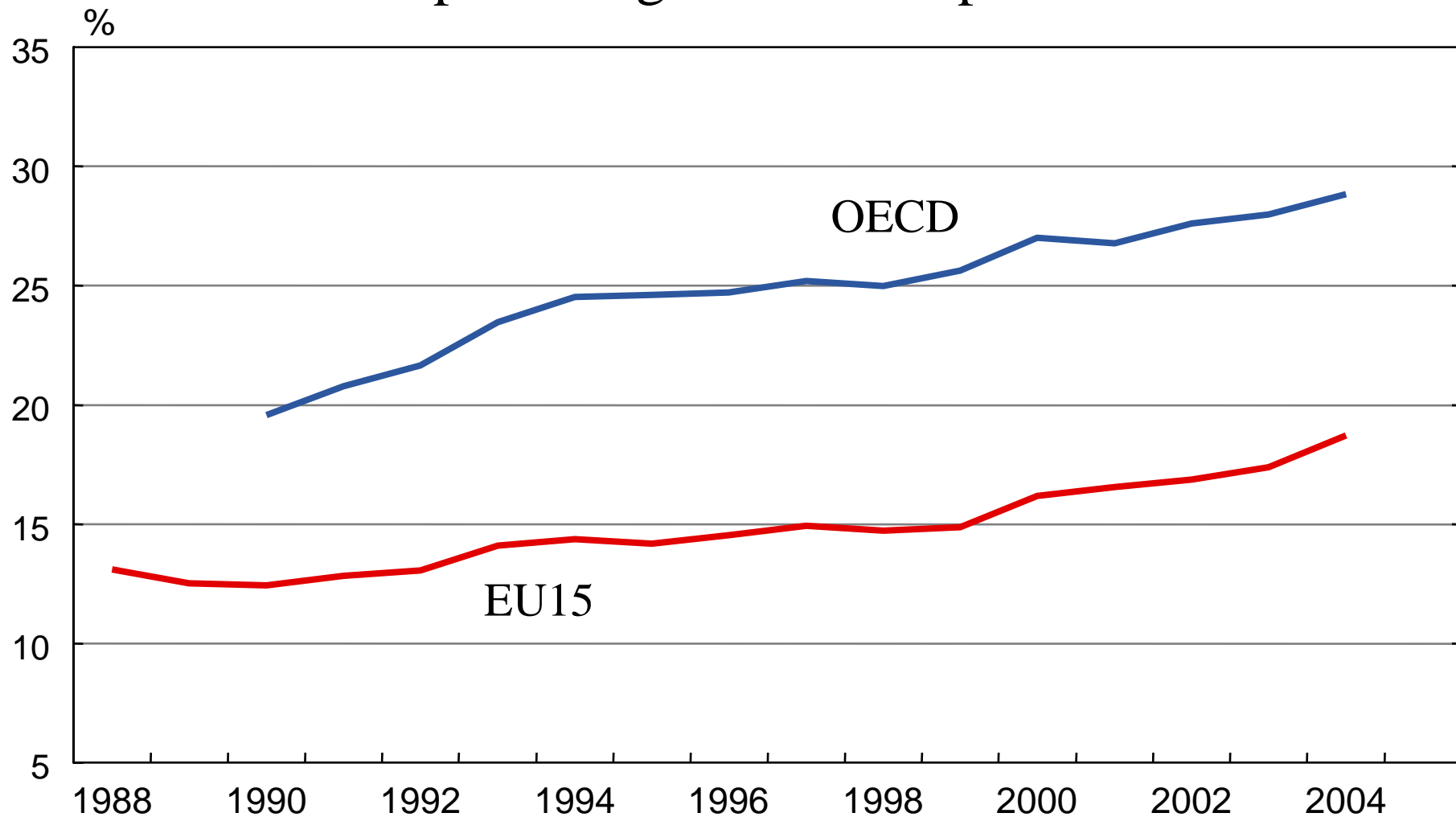


Note: Low-wage economies are defined as non-OECD, non-OPEC countries. See also Figure 3.1.

Source: OECD STAN Bilateral Trade Database; calculations by the EEAG.

Fig. 3.3

Imports from low-wage economies as a percentage of total imports

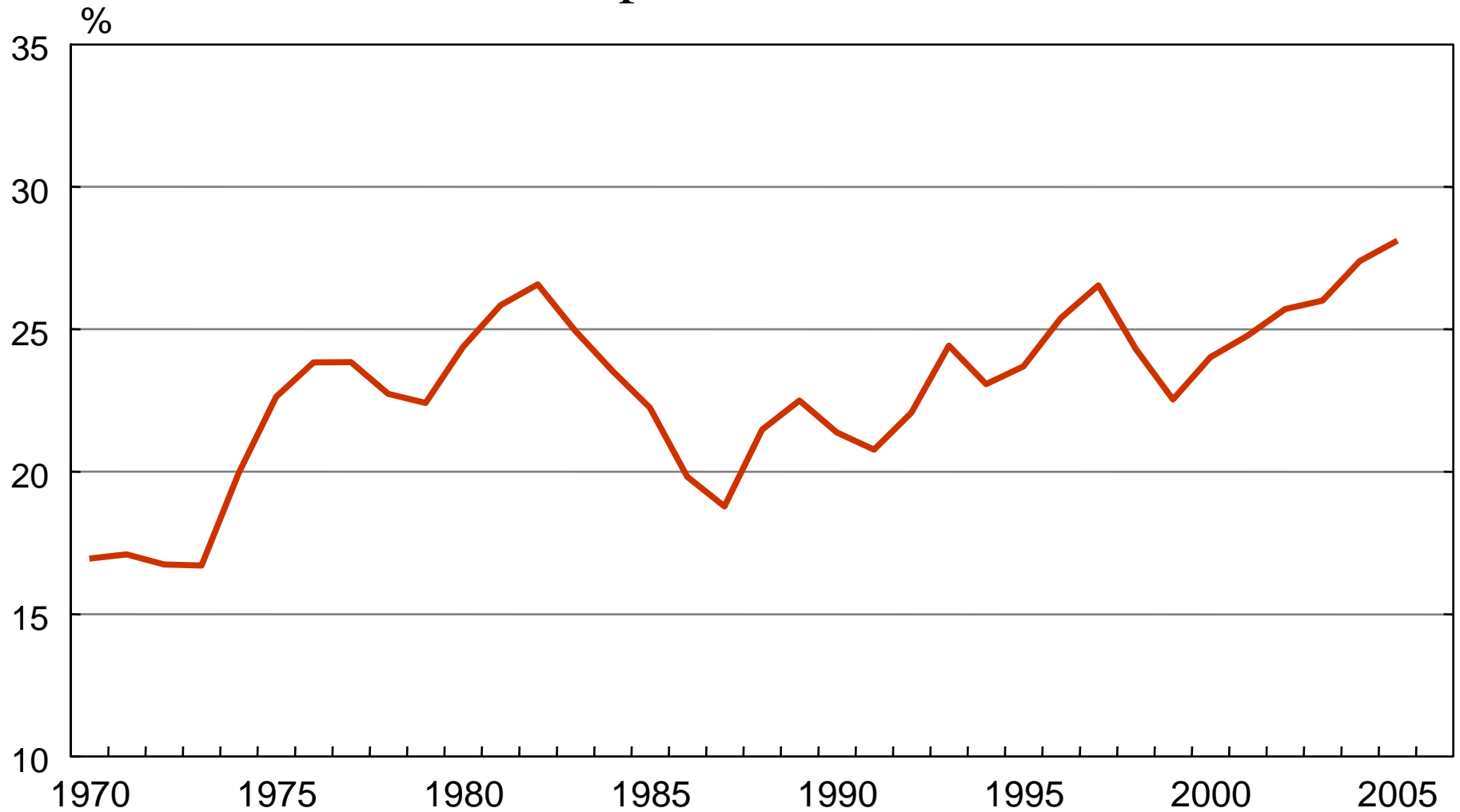


Note: Low-wage economies are defined as non-OECD, non-OPEC countries. See also Figure 3.1.

Source: OECD STAN Bilateral Trade Database; calculations by the EEAG.

Fig. 3.6a

Share of low-wage economies in global gross fixed capital formation



Note: Low-wage economies are defined as non-OECD, non-OPEC countries.

Source: UNCTAD FDI database; calculations by the EEAG.

Konventionell handelsteori

- De mest utvecklade ekonomierna – med både mycket real- och humankapital – specialiserar sig på kapitalintensiv produktion
- Både den samlade lönenivån och relativlönen för lågutbildade blir lägre än annars skulle blivit fallet
- De samlade inkomsterna ökar och gör det i princip möjligt att kompensera förlorarna

Handel under lönestelhet

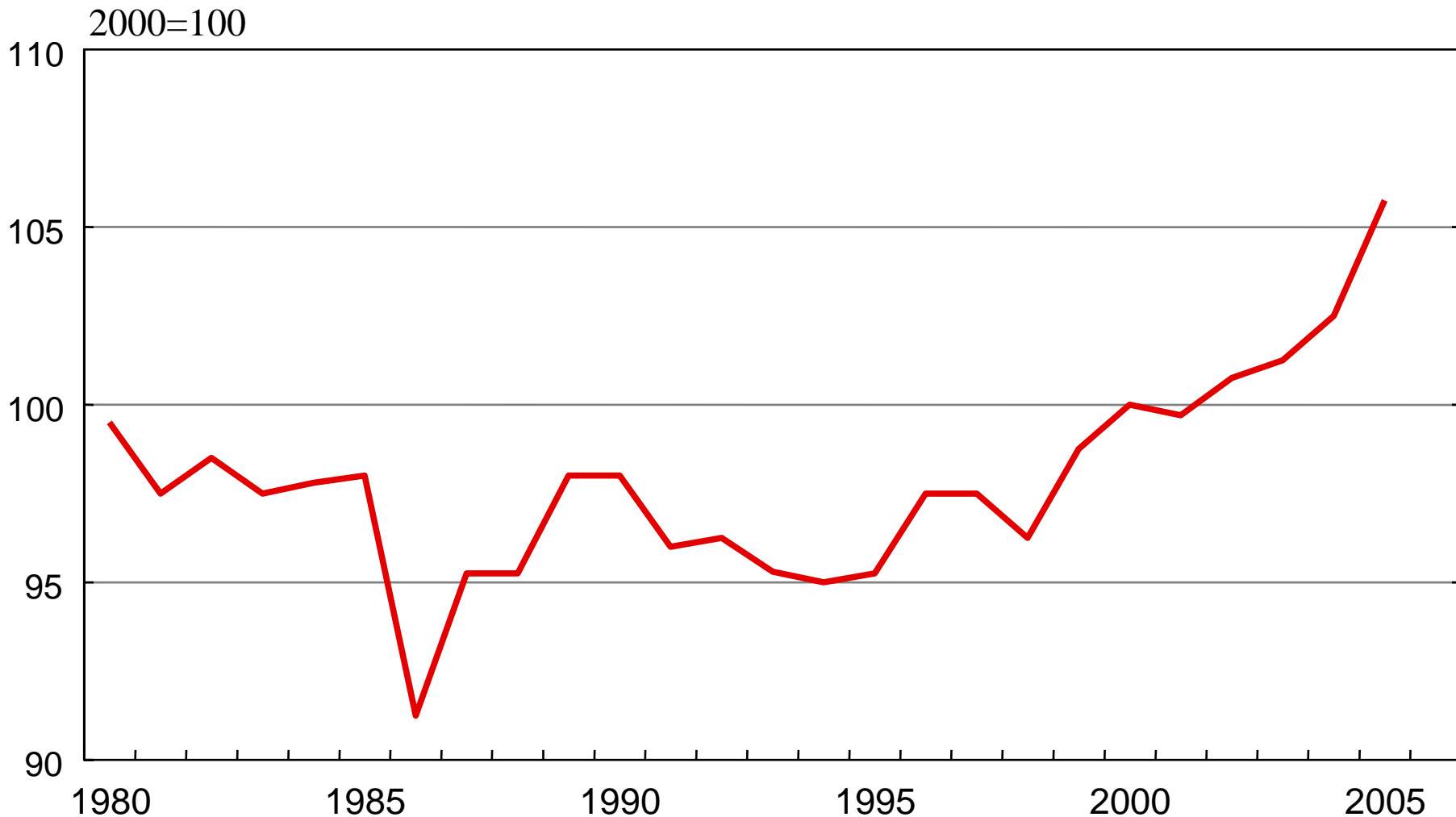
- Total arbetslöshet och/eller arbetslöshet för lågutbildade
- **Överspecialisering** och **överexpansion** av utrikeshandeln
- De potentiella vinsterna av handel realiserar inte

Sex skäl till varför globaliseringen kan främja sysselsättningen

1. Kostnadsbesparingar pga internationell outsourcing ger positiva skaleffekter
2. Starkare konkurrens reducerar företagens prispålägg
3. Lägre fackliga lönekrav därför att sysselsättningen blir mer känslig för löneökningar
4. Hot om offshoring stärker arbetsgivarnas förhandlingsposition
5. Lägre "rents" i företagen ger incitament till lägre facklig organisationsgrad och avregleringar
6. Terms-of-trade-vinster ökar levnadsstandarden utan att lönerna behöver öka

Fig. 3.9

Non-oil terms of trade for advanced economies

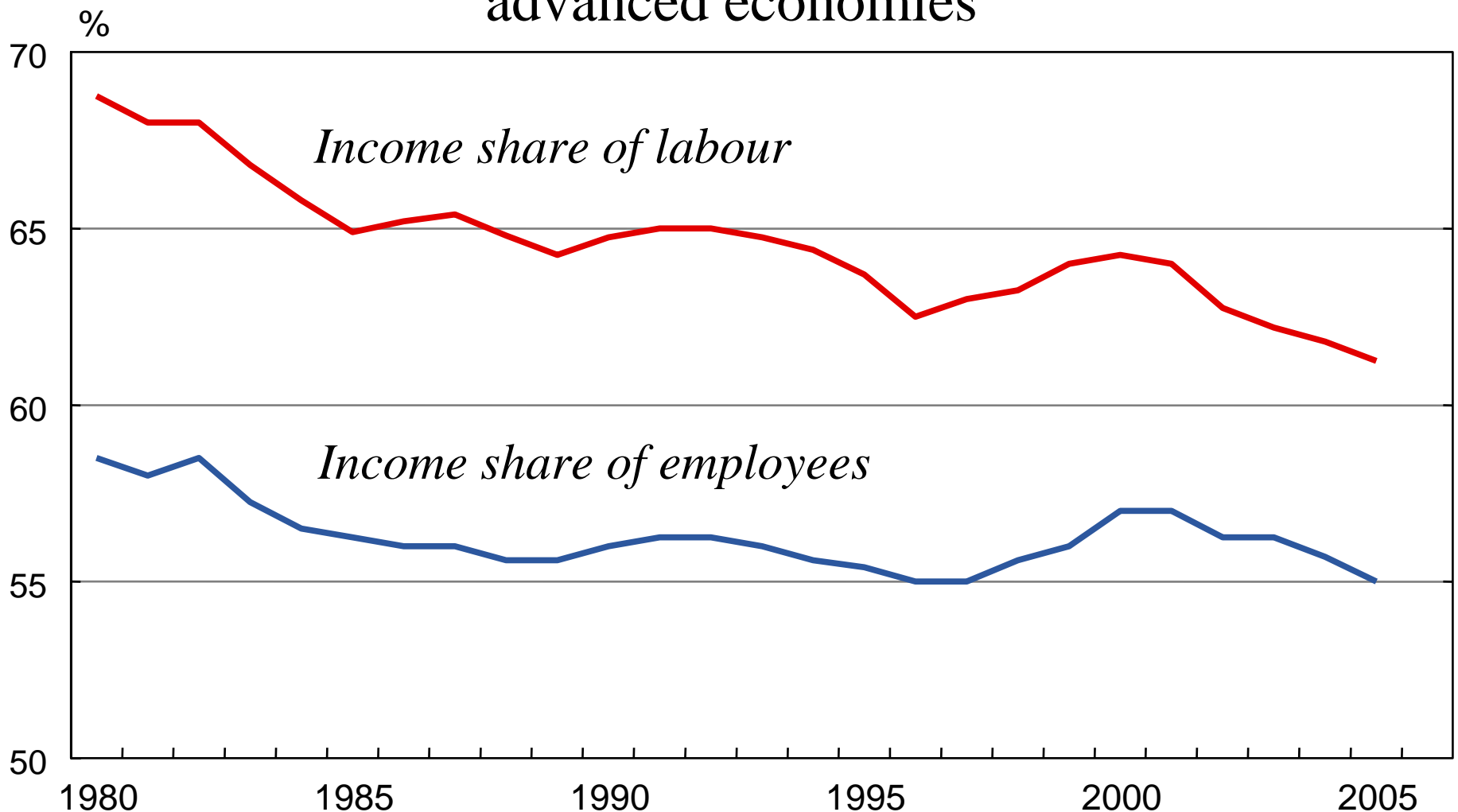


Note: The non-oil terms of trade show the price of export relative to import goods ignoring oil. Advanced economies include Canada, France, Germany, Italy, Japan, the UK and the US.

Source: IMF, World Economic Outlook, October 2007.

Fig. 3.8

Income shares of employees and labour for advanced economies

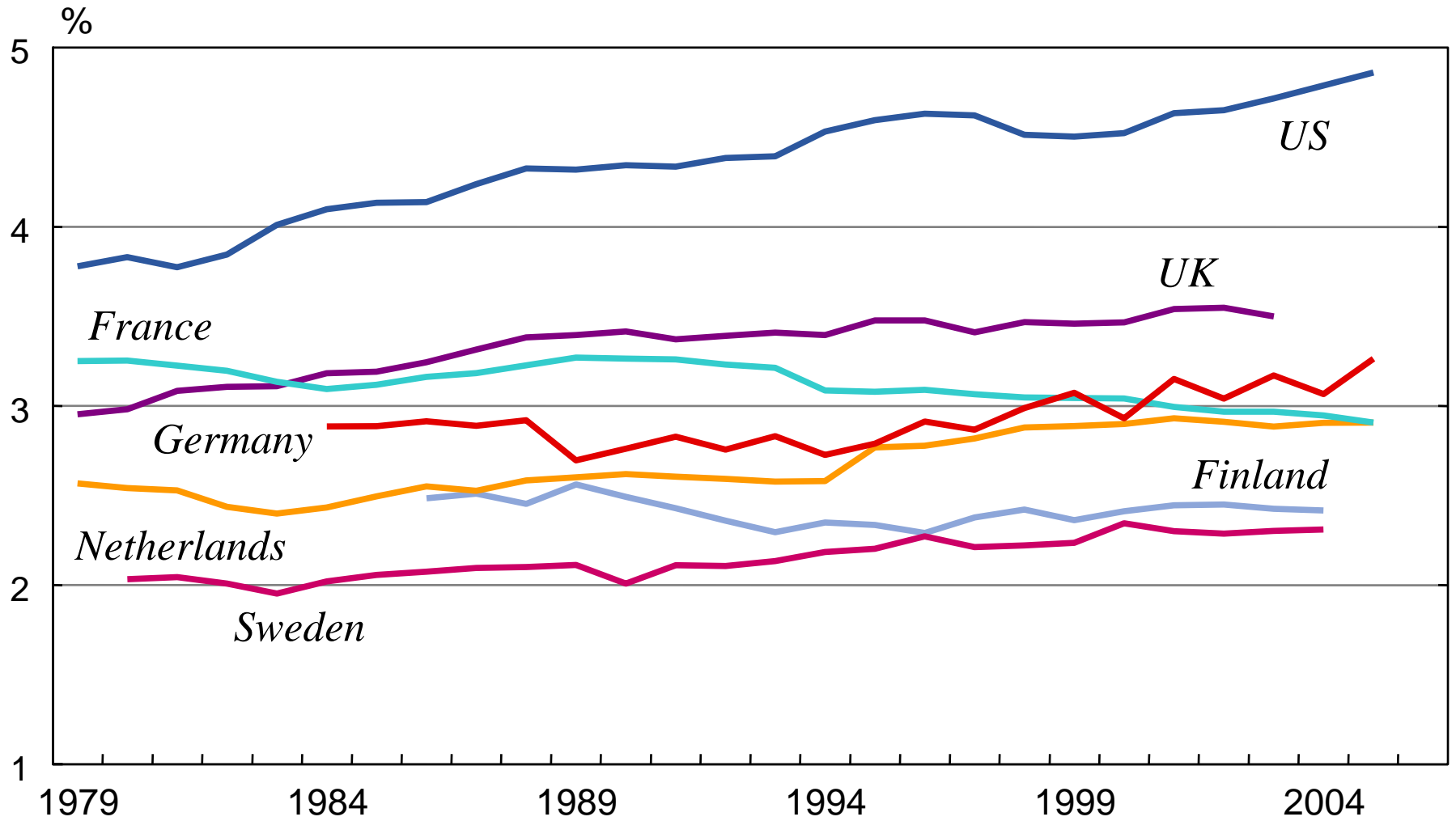


Note: a) The income share of employees is the ratio of employees' labour compensation to value added. b) The income share of labour is the ratio of labour compensation of employees and "non-employee" workers to value added. c) Advanced economies include Australia, Austria, Belgium, Canada, Denmark, Finland, France, Germany, Ireland, Italy, Japan, the Netherlands, Portugal, Spain, Sweden, the UK, and the US, weighted using series on GDP in US dollars from the World Economic Outlook database.

Source: IMF, World Economic Outlook, October 2007.

Fig. 3.7

Earnings inequality



Note: Earnings inequality is measured as the earnings ratio between the 90th and the 10th percentile of the earnings distribution.

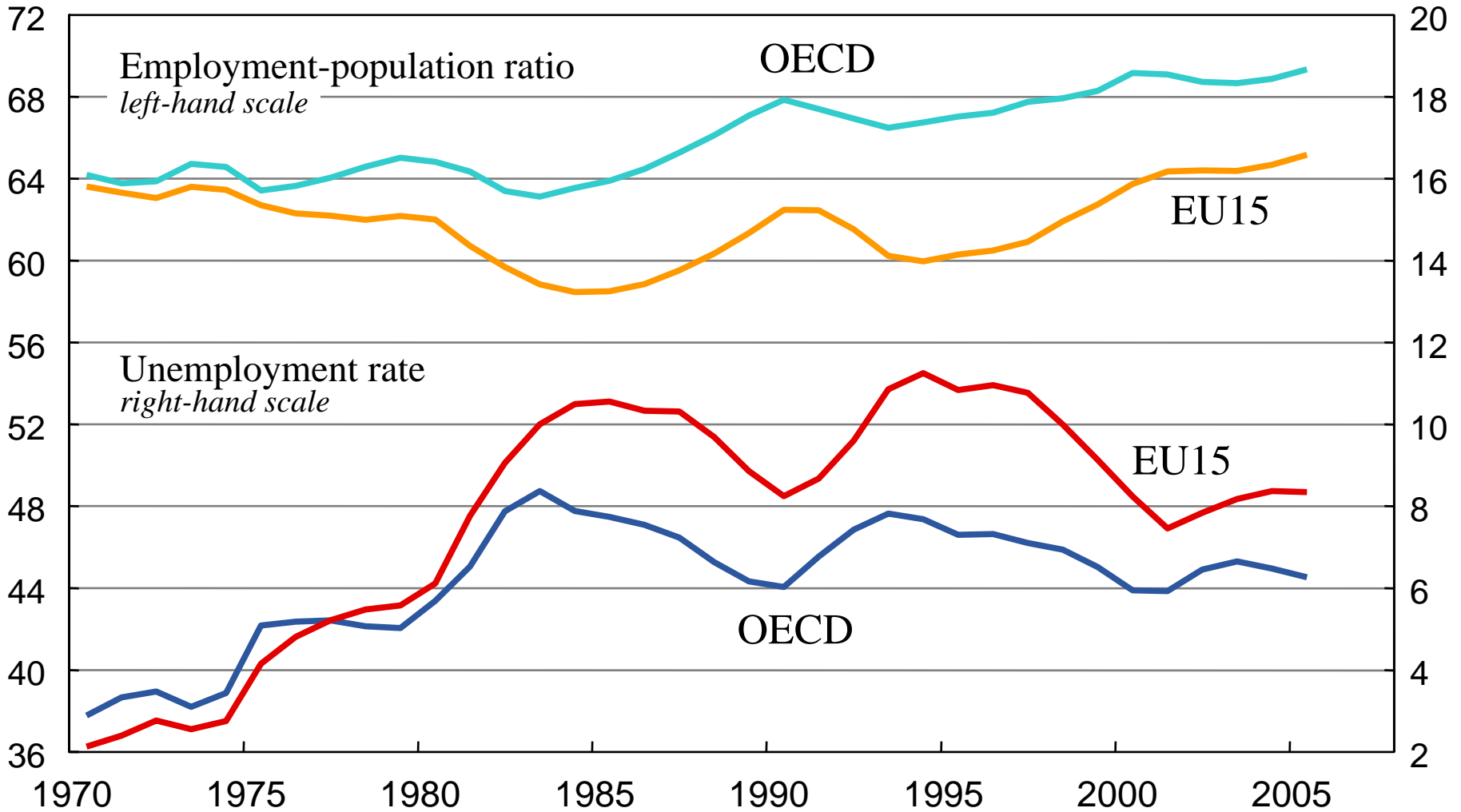
Source: OECD.

Empirisk forskning

- Mest om globalisering och relativlöner
- Tidigare studier hade svårt att belägga några mer betydande effekter av handel med låglöneländer
- Större effekter i senare studier av internationell outsourcing
- Förvånansvärt lite forskning om effekterna på aggregerad sysselsättning

Fig. 3.10

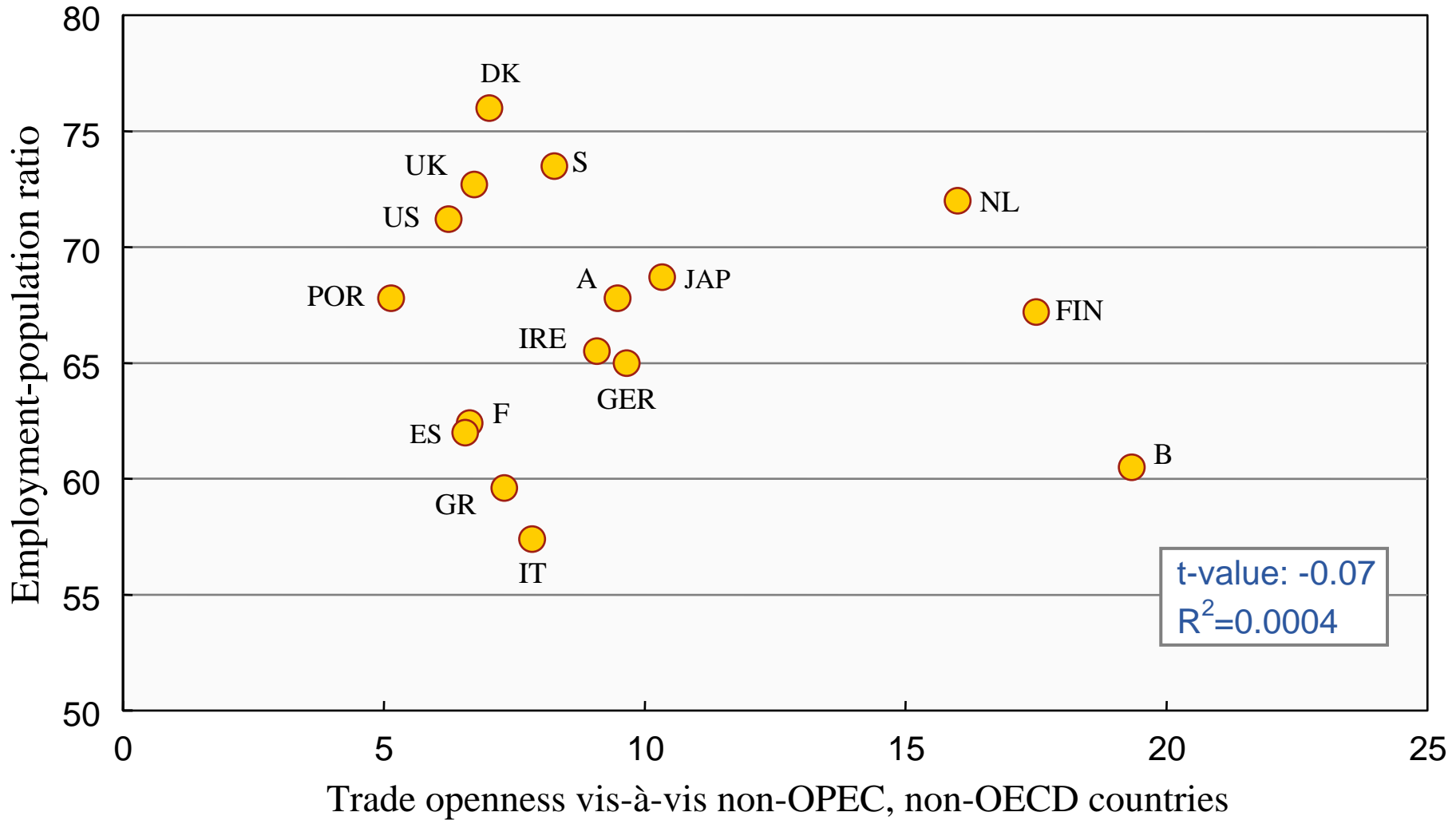
Employment and unemployment



Source: OECD Employment and Labour Market Statistics Database.

Fig. 3.12

Trade openness to low-wage economies and employment, 2004

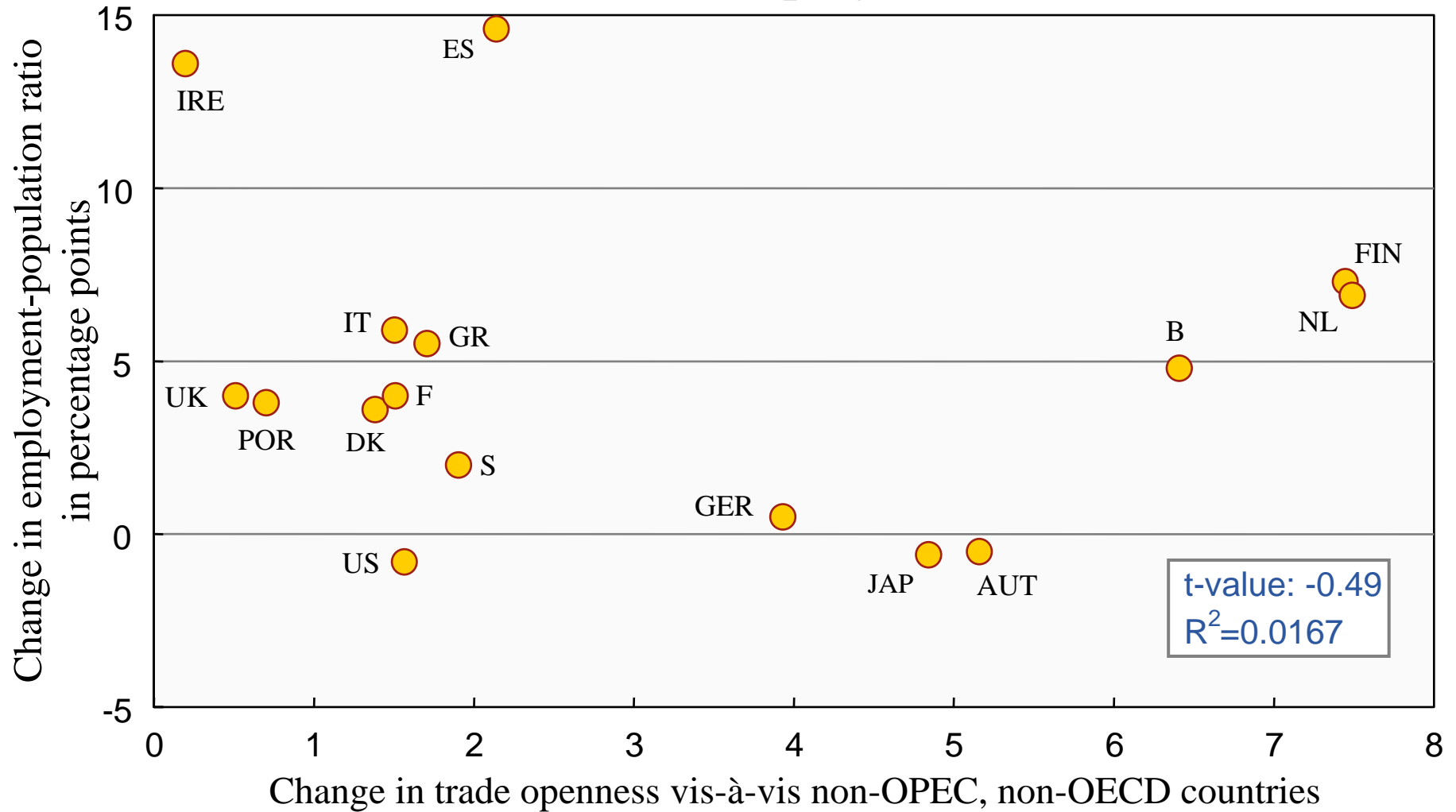


Note: Trade openness is defined as exports + imports as a percentage of GDP.

Sources: Trade data: OECD STAN Bilateral Database jointly with WDI GDP data; employment-population ratio: OECD Labour Force Statistics.

Fig. 3.15

1994-2004 changes in trade openness to low-wage economies and in employment

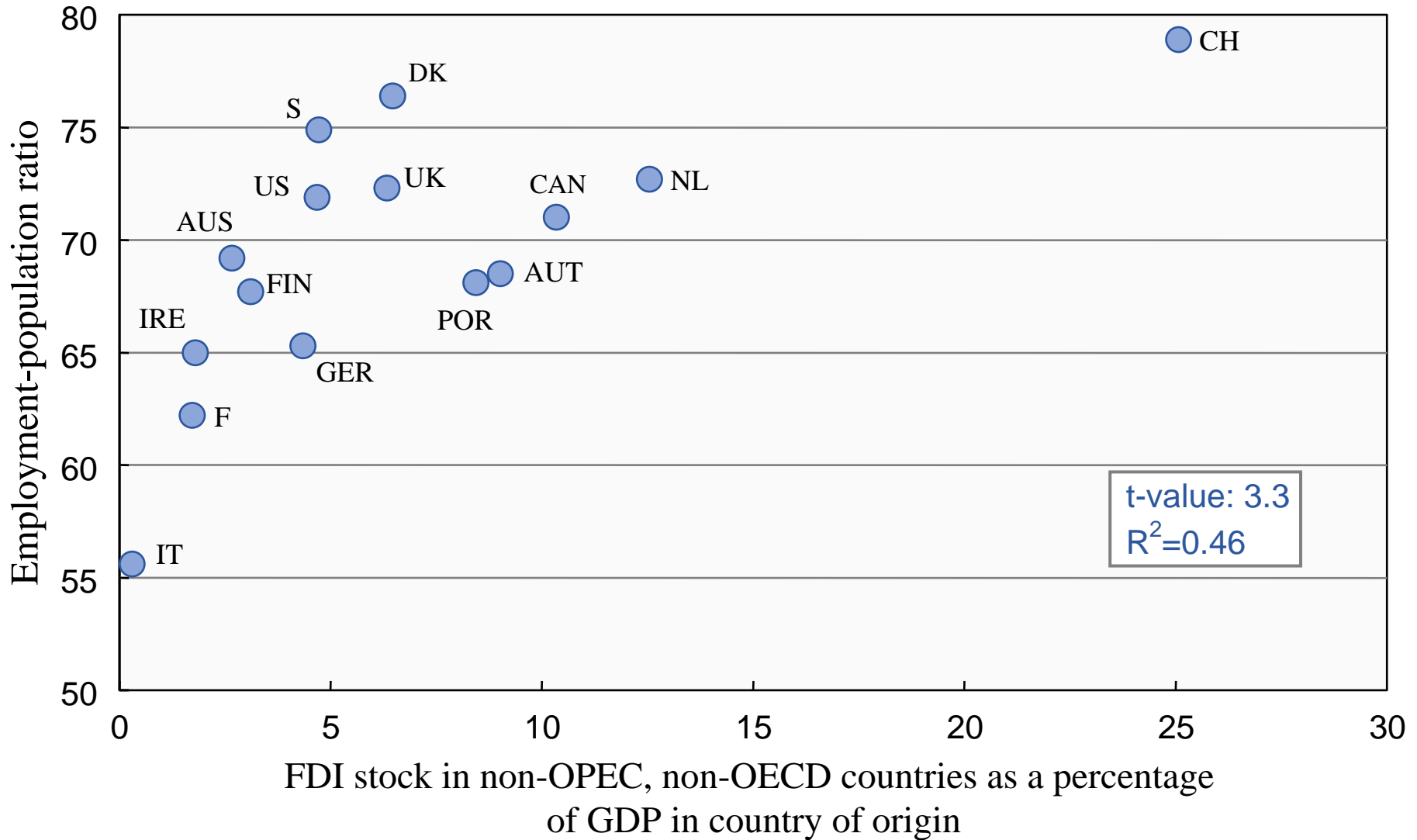


Note: Trade openness is defined as exports + imports as a percentage of GDP.

Sources: Trade data: OECD STAN Bilateral Database jointly with WDI GDP data; employment-population ratio: OECD Labour Force Statistics.

Fig. 3.13

FDI stock in low-wage economies and employment-population ratio, 2002



Sources: FDI and GDP data: UNCTAD FDI Database; employment-population ratio: OECD Labour Force Statistics.

Ekonometriskastudier

- Studier av arbetskraftsefterfrågan: hur påverkas sambandet mellan sysselsättning och lön av internationell outsourcing?
- Sådana studier svarar inte på frågan om hur sysselsättningen påverkas om man tar hänsyn också till lönebildningseffekterna
- Men visst stöd för att positiva skaleffekter är viktigare än negativa substitutionseffekter

Ny empiri

- **Standardmetod:** Förklara variationer i arbetslöshet och sysselsättning mellan länder och över tiden med institutionella variabler och konjunkturläge
 - ersättningsgrad i arbetslöshetsförsäkringen
 - facklig organisationsgrad
 - samordning av avtalsförhandlingar
 - skattekvot
 - produktmarknadsregleringar
 - produktionsgap
- OECD Employment Outlook (2006): Bassanini and Duval

Vår metodologi

- Addera globaliseringsvariabler till regressionerna
 - total utrikeshandel med låglöneländer
 - import från låglöneländer
 - direktinvesteringar i låglöneländer
- **Inga** eller **positiva** sysselsättningseffekter av globaliseringsvariablerna

Table 3.9

Employment regressions

Dependent variable: Employment-population ratio	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	1988-2003	1988-2003	1990-2003	1990-2003	1982-2003
Average replacement rate	-0.074* (1.85)	-0.048 (1.20)	0.021 (0.37)	0.026 (0.46)	-0.073* (1.71)
Tax wedge	-0.233*** (4.95)	-0.221*** (4.69)	-0.031 (0.32)	0.050 (0.48)	-0.243*** (5.25)
Union density	0.052 (1.30)	0.054 (1.35)	0.466** (2.44)	0.373* (1.87)	0.102** (2.05)
Employment protection	0.513 (1.00)	0.549 (1.08)	-0.170 (0.14)	-0.108 (0.09)	0.739 (1.24)
Product market regulation	-0.531 (1.22)	-0.498 (1.17)	-0.553 (0.71)	-0.981 (1.26)	-0.586 (1.30)
Corporatism	0.609 (0.77)	0.634 (0.81)	0.000 (0.000)	0.000 (0.000)	0.634 (0.77)
Output gap	0.394*** (7.54)	0.413*** (8.11)	0.301*** (2.93)	0.305*** (3.12)	0.395*** (6.60)
Total trade openness				-0.119** (2.23)	
Trade openness vis-à-vis low-wage economies	0.449*** (4.38)				0.525*** (3.77)
Imports from low-wage economies relative to GDP		0.901*** (5.95)			
Net outward FDI stock relative to GDP					-0.030* (1.76)
Outward FDI stock in low-wage economies relative to GDP			0.640** (2.08)	0.972*** (2.72)	
Observations	311	310	103	103	279
Time and country fixed effects	yes	yes	yes	yes	yes
Adjusted R-squared	0.63	0.65	0.66	0.67	0.62
<i>Notes:</i> t-values are given in parentheses. * significant at 10 percent; ** significant at 5 percent; *** significant at 1 percent.					

Det ekonomisk-politiska problemet

- Det är inte sysselsättningen
- Det är att fördela vinsterna av globaliseringen på ett sätt som upplevs som rättvist
- Och att göra det på ett sätt som inte i sin tur minskar sysselsättningen

Vad ska man inte göra?

- Upprätthålla alltför strikt anställningsskydd
- Öka arbetslöshetsersättningen för långtidsarbetslösa
- Sätta höga minimilöner

Vad kan man fundera över?

- Omskolning och livslångt lärande
- Avgångsvederlag som betalas av staten
- Löneförsäkring
- Jobbskatteavdrag enbart för lågavlönade

För- och nackdelar med förslagen

- Inte negativa effekter på jobsökande och reservationslöner
- **Men:**
 - Inte alltid så lätt identifiera omskolnings- och utbildningsbehov
 - Statliga avgångsvederlag kan bli dyra och missbrukas
 - Löneförsäkring motverkar lönebildningens allokering-funktion
 - Utfasning av jobbskatteavdrag skapar marginaleffekter
- **Huvudslutsats: Undvik att göra för mycket och tänk igenom ambitionsnivån jämfört med den vid andra problem**
- **Men: Om vi gör för lite kan det slå tillbaka i form av ökat stöd för protektionism**

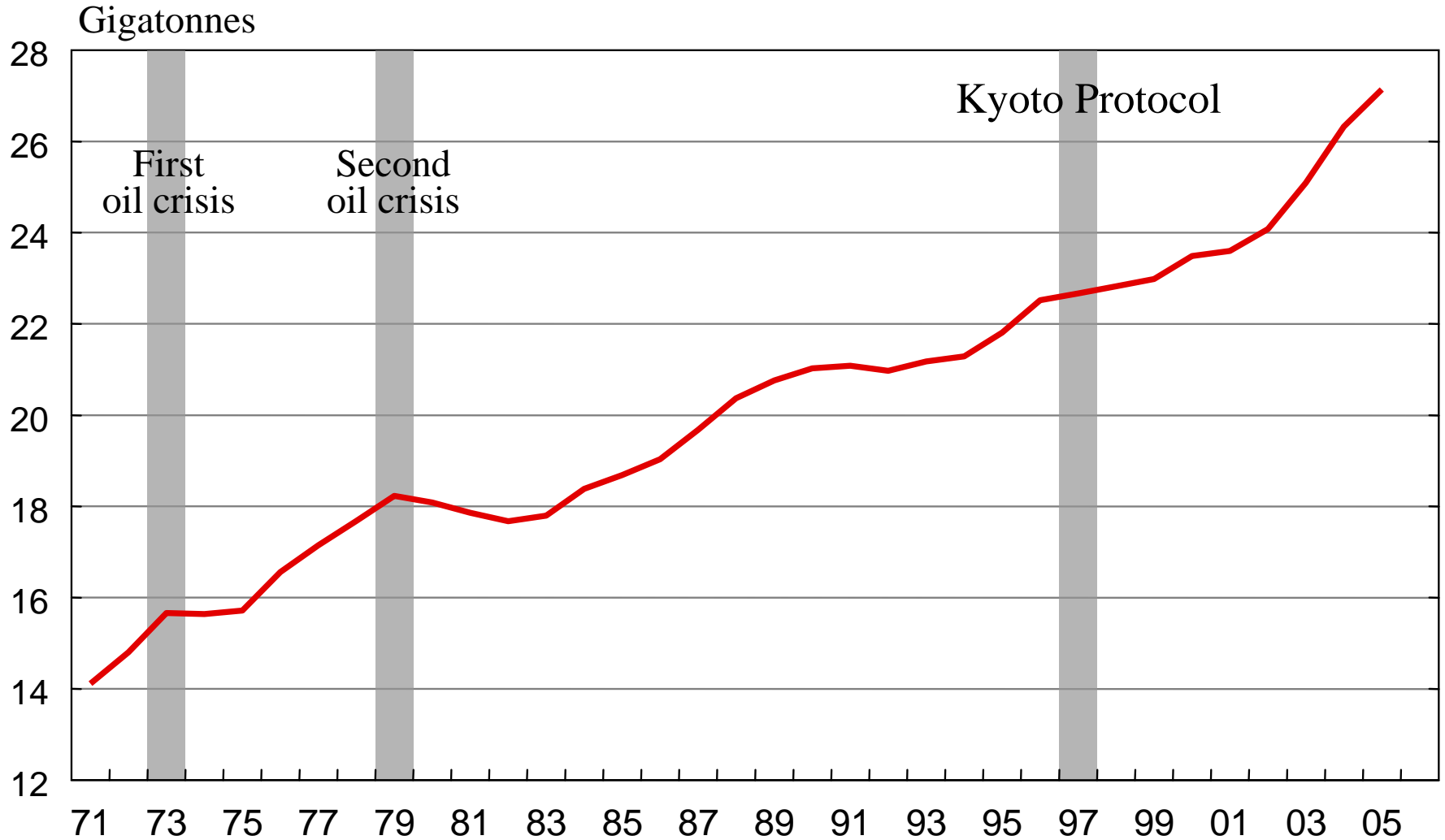
*Global Warming:
The Neglected Supply Side*

Fel balans i klimatdebatten

- Inriktning på minskad efterfrågan på fossila bränslen
 - utsläppsrätter
 - koldioxidskatter
 - alternativa energikällor
 - energibesparing
 - minskad trafik
- Utbudssidan har försummats
- Med prisokänsligt (oelastiskt) utbud leder efterfrågeminskning i Europa bara till lägre priser och ökad efterfrågan i resten av världen

Fig. 5.1

Annual world wide emissions of carbon dioxide



Note: Emissions are measured according to the IPCC sectoral approach.

Utvinning av fossila bränslen är intertemporal beslut

- Priset idag i förhållande till priset i framtiden
- Producera idag och investera finansiellt **eller** behåll oljan under jord och få del av prisstegringen
- Successivt minskande efterfrågan skapar incitament utvinna mer i dag
- Den **gröna paradoxen**
- Problemet förvärras av "osäkra äganderätter"

Vad kan fungera?

- Heltäckande Kyoto
- Minskad avkastning på finansiella tillgångar
- Lagring av flytande koldioxid
- Lagring i träd – stoppa och vänd utvecklingen mot minskade skogsarealer!